

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Oboer/77/2014
Identifikačné číslo spisu: 7805208319
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:7805208319.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému: X. X. L., nar. XX. N. XXXX, bytom K., o vymoženie úrokov z omeškania s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 11Er/343/2005, o odvolaní a dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 16. októbra 2013 sp. zn. 14CoE/185/2013 a o návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania, takto

rozhodol:

- I. Odvolacie konanie z a s t a v u j e .
- II. Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- III. Dovolanie oprávneného o d m i e t a .
- IV. Povinnému nepriznáva náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Rožňava poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe notárskej zápisnice spisanej 24. júla 2005 notárom JUDr. Ondrejom Ďuriáčom pod sp. zn. N 3755/2005, NZ 34334/2005.

Okresný súd Rožňava uznesením z 21. decembra 2012, č. k. 11Er/343/2005-22 exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. a/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Oprávnenému uložil zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 89,89 eur. V odôvodnení tohto uznesenia uviedol, že notárska zápisnica pripojená k návrhu na vykonanie exekúcie nie je vykonateľný exekučný titul (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku) a v nej obsiahnutý právny úkon je absolútne neplatný. Zmluvná podmienka - splnomocnenie zástupcu na spisanie notárskej zápisnice je z dôvodu rozporu záujmov povinného a jeho zástupcu neplatná a notárska zápisnica z uvedeného dôvodu nie je spísaná osobou oprávnenou na uznanie splatného dlhu a oprávnený nemá exekučný titul v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku a to vykonateľnú notársku zápisnicu.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Košiciach uznesením zo 16. októbra 2013 sp. zn.

14CoE/185/2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.). Návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa v danej veci správne skúmal, či notárska zápisnica pripojená k návrhu na vykonanie exekúcie je vykonateľný exekučný titul a že pri tom dospel k správne mu zisteniu, že Mgr. Tomáš Kušnir nebol oprávnený zastupovať povinného, lebo dohoda o zastúpení, ktorú s povinným uzavrel, je neplatná. Ďalej uviedol, že súd prvého stupňa správne na podklade vyššie uvedených skutočností podľa § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil, keďže notárska zápisnica nie je listinou o právnom úkone o uznaní dlhu povinného lebo pre neplatné splnomocnenie účastníka nie je spôsobilým exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku. Návrh na prerušenie odvolacieho konania zamietol s odôvodnením, že v danom prípade nevznikla potreba obrátiť sa s predbežnou otázkou výkladu únie práva na Súdny dvor Európskej únie.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu vo výrokoch o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o zastavení exekúcie podal dovolanie oprávnený, ktorý žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. a/, d/ a f/ O. s. p., t. j., že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a ako dovolací dôvod uvádzal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.).

Podľa jeho názoru, exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť exekučného titulu - notárskej zápisnice. Vo veci je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci - o materiálnych a formálnych podmienkach vykonateľnosti exekučného titulu sa rozhodovalo v čase, keď už o nich bolo právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzoval zo skutočnosti, že súdy nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch, a že svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnili. Odňatie možnosti konať pred súdom videl aj v tom, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci pojednávanie, aj keď tak v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku boli povinné urobiť a že exekučný súd neumožnil oprávnenému viesť kontradiktórne súdne konanie.

Oprávnený podal proti uzneseniu odvolacieho súdu vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie, ktorým žiadal uvedené rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného.

Oprávnený v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bol už účastníkom konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých - tak, ako aj v tomto prípade - podal odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu; najvyšší súd konanie o jeho odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu z 29. apríla 2013 sp. zn. 3OboE/1/2013, ako aj z 18. júna 2013 sp. zn. 3OboE/25/2013) s tým, že a/ odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa, b/ rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa (ale je rozhodnutím odvolacieho súdu), c/ najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 29. apríla 2014 sp. zn. 3Oboer/75/2013, z 19. júna 2014 sp. zn. 3Oboer/179/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/147/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/139/2013 a z 17. júna 2014 sp. zn. 3Oboer/165/2013 na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. Z určujúceho hľadiska teda išlo zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p. skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., dovolateľom napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 29. apríla 2014 sp. zn. 3Oboer/75/2013, z 19. júna 2014 sp. zn. 3Oboer/179/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/147/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/139/2013 a z 17. júna 2014 sp. zn. 3Oboer/165/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 01. februára 2012 sp. zn. 5Cdo/205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,

4. Exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) - o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj Mgr. Tomášom Kušnírom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku),

5. Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

6. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,

7. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykoná na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,

8. ak exekučný súd pri preskúmaní exekučného titulu vychádza z iných dôkazov než tých, ktoré sú výslovne uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia) a na tomto základe posúdi exekučný titul v neprospech oprávneného, je povinný dať mu možnosť vyjadriť sa k podkladom svojho preskúmania. Pre udržateľnosť napadnutého postupu a uznesení však postačuje, aby bola zásada kontradiktórnosti dodržaná v konaní ako celku. (pozri aj stanovisko Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PLz. ÚS 1/2014, prijaté na neverejnom zasadnutí pléna dňa 07. mája 2014)

Tieto právne závery (viď 1. až 8.) zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Osobitne k námietke oprávneného, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, najvyšší súd konštatuje, že tak ako správne poznamenal oprávnený, zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 09. augusta 2012 (zákon bol účinný do 31. decembra 2012) bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Dovolateľ namieta, že pokiaľ súd prvého stupňa v danom prípade exekúciu zastavil, mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Dovolací súd dospel k záveru, že zrušením dovolaním napadnutého uznesenia dovolacím súdom pre uvedené pochybenie súdu prvého stupňa, by sa nedosiahol všeobecný účel dovolania - zrušením napadnutého rozhodnutia dosiahnuť nápravu nesprávnosti, lebo exekučný súd by už v ďalšom konaní nemusel nariadiť pojednávanie (súčasný znenie Exekučného poriadku mu to neukladá). Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p., ak o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov v zmysle písm. b/ a c/ uvedeného ustanovenia, pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie; nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu.

Dovolateľom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľom, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Oprávnený z procesného hľadiska zaviniť, že sa konanie o jeho odvolaní muselo zastaviť a vznikla mu povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 2 O. s. p.). V konaní o jeho dovolaní vzniklo procesne úspešnému povinnému právo na náhradu trov konania proti oprávnenému, ktorý úspech v dovolacom konaní nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal povinnému náhradu trov týchto konaní, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.